

ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΗ

ΤΕΣΣΕΡΙΣ ΕΠΟΧΕΣ
ΤΣΑΡΟΥΧΗΣ 1969

Ο Γ. Τσαρούχης υπήρξε ίσως ο πλέον διακεκριμένος εκπρόσωπος της εικαστικής γενιάς του 1930. Ως μαθητής του Παρθένη και του Κόντογλου αλλά και ως θαυμαστής των ανώνυμων τεχνιτών του Θεάτρου Σκιών ή της επιπεδόσχημης ζωγραφικής του Ματίς, των πορτραίτων του Φαγιούμ και των τοιχογραφιών της Πομπηίας, προσπάθησε –ιδιαίτερα στην αρχή της σταδιοδρομίας του– να συγκεράσει τις επιταγές της «ελληνικότητας» με το ιδίωμα του μοντερνισμού. Ο ίδιος, πέραν του εικαστικού του έργου, θα μείνει στην ιστορία ως ο κορυφαίος Έλληνας σκηνογράφος, και η παράσταση των Περσών με τον Κ. Κουν ως μνημείο λιτότητας ως προς τα μέσα και μεγαλείου ως προς το αποτέλεσμα. Υλικά της δουλειάς του ήταν η λιτή χρωματική κλίμακα του Πολύγνωτου και η αυστηρή όσο και κομψή γραμμή της βυζαντινής εικόνας. Αποτέλεσμα αυτών ήταν να αναβιώνει μέσα από τα έργα του η παράδοση, αλλά και να εκφράζεται ένα ισχυρό πλαστικό ένστικτο. Ο Τσαρούχης, είναι γεγονός, διαμόρφωσε με το ευρύ φάσμα των καλλιτεχνικών του δραστηριοτήτων την αισθητική των Νεοελλήνων μεταπολεμικά περισσότερο από οποιονδήποτε άλλον.

ΕΡΜΗΣ ΕΝ ΑΝΑΜΟΝΗ
ΕΓΓΟΝΟΠΟΥΛΟΣ 1939

Ο Εγγονόπουλος, ζωγράφος και ποιητής, συνδύασε την εμπειρία της αγιογραφίας και της ζωγραφικής του Κόντογλου σε μία "ζωγραφική εθνοκεντρική", όπου μορφές και σύμβολα διαφορετικών εποχών της ελληνικής ιστορίας συμπλέκονται σε παράδοξα περιβάλλοντα με κυρίαρχο πρωταγωνιστή το ανδρείκελο, απρόσωπη κούκλα που μεταμορφώνεται σε ήρωα-φορέα της ελληνικότητας. Το έργο του, γεμάτο συμβολικά στοιχεία, βρίσκεται ανάμεσα στο σουρεαλισμό και στη μεταφυσική ζωγραφική και συνδυάζει το ονειρικό με το πραγματικό, το παράδοξο με το ρεαλιστικό σε μια ατμόσφαιρα αινιγματικής αναμονής, που μοιάζει ότι θα αποκαλύψει τα μυστικά της στο θεατή, αν αυτός μπορέσει να αποκρυπτογραφήσει τα κρυφά της νοήματα.

ΚΟΙΜΩΜΕΝΗ
ΧΑΛΕΠΑΣ 1878

Θεωρείται ο κορυφαίος Έλληνας γλύπτης και τ' όνομά του συνδέθηκε με τη "Κοιμωμένη" του -γλυπτό εκπληκτικής ομορφιάς- που βρίσκεται στο Α' Νεκροταφείο Αθηνών και παριστά κόρη που κοιμάται τον αιώνιο ύπνο.

Πριν παρασυρθεί κανείς στον θαυμασμό της ανάλαφρης πτυχολογίας και της άψογης, ψευδαισθητικής εκτέλεσης στο μάρμαρο, της υφής των ρούχων, του δέρματος κ.λπ., πρέπει να συγκεντρώσει τη προσοχή του στη νεκρική μάσκα αυτής της Κοιμισμένης -κατά τον Παλαμά- κόρης. Η παρήγορη γαλήνη που υπόσχεται αυτή η ασάλευτη μορφή, το αίνιγμα που διαγράφει το κλειστό-εσωτερικό βλέμμα και τα χαλαρωμένα μισάνοικτα χείλη, αυτή η ελάχιστη χαραμάδα που αφήνει στο φτερούγισμά της η τελευταία έγνοια κι η όλη έκφραση, πλάστηκαν με διανυγή -υστάτη- ηρεμία που δείχνει εντούτοις να συγκρατεί κάτι από το ιερό άλγος εκείνης της οριακής στιγμής, που ζωή και θάνατος εφάπτονται για μια και μοναδική φορά. Η κρυφή γεωμετρία που συναρθρώνει τους όγκους κάτω από την επιδερμίδα, η ενότητα των διαδοχικών προφίλ της ολόγλυφης κεφαλής, ο ρυθμός του συνόλου των επάλληλων σχημάτων που εναπόθεσε, εσαεί, ο γλύπτης στη πέτρα, συνιστούν το εικαστικό υπόβαθρο του ανεπανάληπτου αυτού πλασίματος.

Πηγές : ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ Γ' ΤΑΞΗ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΚΑΘΙΣΤΟ ΚΟΡΙΤΣΙ
ΜΠΟΥΖΙΑΝΗΣ 1914

Ο Γιώργος Μπουζιάνης είναι αναμφίβολα ένας από τους πιο αντιπροσωπευτικούς και πηγαίους δημιουργούς του εξπρεσιονισμού, που ακολουθεί τις κατευθύνσεις του γερμανικού εξπρεσιονισμού. Το ενδιαφέρον του επικεντρώνεται στην ανθρώπινη μορφή και διακρίνουμε μια ιδιαίτερη προτίμηση στις γυναικείες φιγούρες. Στο «καθιστό κορίτσι» απεικονίζεται μια νέα κοπέλα, καθιστή, με το κεφάλι της να στρέφεται ελαφρά, και τα χέρια στα γόνατα, σε στάση ονειροπόλησης και φυγής από τον πραγματικό κόσμο. Η μορφή είναι σχηματοποιημένη, παραμορφωμένη, χωρίς σαφή καθορισμό των λεπτομερειών. Η χρήση της γραμμής έντονη με έμφαση στα καμπυλόμορφα στοιχεία και ο χώρος σκόπιμα ακαθόριστος. Τα χρώματα είναι συγκρατημένα. Κυριαρχεί το ψυχρό γαλάζιο που τονίζεται σε μερικά σημεία από το ζεστό πορτοκαλί και κόκκινο. Ο συνδυασμός αυτός των χρωμάτων εκφράζει την ψυχική ποιητική διάθεση του καλλιτέχνη, χαρακτηριστικό γνώρισμα της εξπρεσιονιστικής τεχνοτροπίας.

ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΣΥΝΘΕΣΗ
ΜΟΡΑΛΛΗΣ 1958

Ο καλλιτέχνης, που σφράγισε με το έργο του την τέχνη μετά τον πόλεμο στην Ελλάδα, δημιούργησε έργα με μεγάλο εικαστικό πλούτο.

Ο συγκεκριμένος πίνακας ανήκει σε μια σειρά έργων στα οποία πραγματεύτηκε το θέμα του επιτύμβιου. Οι γυναικείες μορφές, που συνδέονται συνθετικά και νοηματικά μεταξύ τους, τα πλαστικά στοιχεία που γεμίζουν και οργανώνουν το χώρο, η αρμονία των γήινων χρωμάτων κάνουν το θέμα του θανάτου να χάσει τη θλιβερή του διάσταση και το έργο να δημιουργεί στο θεατή μια αίσθηση μεγαλοπρέπειας, η οποία μοιάζει να αφορά την ίδια την τέχνη της ζωγραφικής.